

SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ ŠLUKNOVSKA

Krásná Lípa 10. 3. 2023

Zápis

**2. jednání Sdružení pro rozvoj Šluknovska
ve volebním období 2022 až 2025,
které se uskuteční v pátek 10. března 2023 od 8:30 hod.**

Varnsdorf – pivovar Kocour

Rumburská 1920, 407 47 Varnsdorf,
(GPS: 50.9200414N, 14.6030533E)

Program jednání:

- 1) 8:30 Zahájení, schválení návrhu programu, shrnutí činnosti v mezidobí jednání
- 2) 8:45 - 9:15 Slovo hostitele, informace z DSO Tolštejn a DSO Sever
- 3) 9:15 - 10:30 **Blok I. – Kůrovcová kalamita a požár v Českém Švýcarsku –**
dopady na cestovní ruch, postup likvidace škod a zprůchodňování území,
pomoc Ústeckého kraje, podpůrná opatření, výhled.
Diskutující:
 - *Bc. Jan Šmíd – ředitel OPS ČS, destinační agentura*
 - *Ing. Petr Kříž – ředitel Správy NP ČŠ*
 - *Ing. Jiří Válka – vedoucí oddělení cestovního ruchu Ústeckého kraje*
- 4) 10:30-12:30 **Blok II. – Kůrovcová kalamita a požár v Českém Švýcarsku –**
vyhodnocení příčin a průběhu zásahu proti požáru, aktuální situace a
protipožární opatření, komplexní řešení požární prevence v NP a širším území,
úloha krizového řízení

Diskutující:

- *Brigádní generál Ing. Petr Ošlejšek, Ph.D. - náměstek generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky*
- *Plukovník Mgr. Martin Laníček, náměstek pro IZS a OPŘ HZS Ústeckého kraje*
- *Ing. Tomáš Tesař, náměstek ministra ŽP ČR*
- *Ing. Petr Kříž, ředitel Správy NP ČŠ*
- *Ivona Vyčítalová, tajemník bezpečnostní rady ORP Rumburk, pracoviště krizového řízení*
- *Jiří Sucharda, místostarosta města Varnsdorf, krizové řízení*

- 5) 12:30 -13:30 Oběd
- 6) 13:00 Závěr jednání

1. Zahájení

Předseda Jan Kolář zahájil v 8:30 hod. v pořadí 2. jednání sdružení v novém volebním období, ve Varnsdorfu v budově pivovaru Kocour. Přivítal přítomné a přestavil témata dnešního jednání, na základě tohoto byli pozváni hosté, viz pozvánka.

Předseda Jan Kolář konstatoval, že je přítomna nadpoloviční většina členů Sdružení pro rozvoj Šluknovska a jednání je usnášení schopné.

Z jednání se omluvil pan Zdeněk Černý, Roman Forfera a za Roberta Holce přišel zástupce, Martin Kuchař. Omluven byl také pozvaný host Ing. Tomáš Tesař, náměstek ministra ŽP ČR, který se dostaví v jiném termínu.

J. Kolář požádal přítomné o schválení navrženého programu, ke kterému nebylo připomínek a bylo přijato usnesení:

Usnesení č. 1/2/2023

SPRŠ schvaluje program 2. jednání ve volebním období 2022 – 2026 konaného dne 10.03.2023 ve Varnsdorfu.

(hlasování: 19-pro, 0-proti, 0-zdržel se)

2. Shrnutí činnosti SPRŠ v mezidobí jednání, informace z DSO Tolštejn a DSO Sever

Předseda sdružení, Jan Kolář, předal jako první slovo starostovi Šluknova Tomášovi Kolonečnému, ten ve zkratce zmínil návštěvu zvoleného prezidenta Petra Pavla. Velmi krátkou návštěvu Šluknovského zámku, kdy byl program časově omezený, kapacitní možnosti také. Z těchto důvodů nemohl pozvat a vyhovět pozváním všem starostům. Zúčastnění starostové využili čas k upozornění na strukturální a sociální problémy regionu a k pozvání prezidenta na další, více pracovní návštěvu v budoucnu.

Dále starostové vyslechli informace z činnosti DSO Sever a DSO Tolštejn.

Za DSO Tolštejn, **Adéla Macháčková**, informovala přítomné o tom, že v mezidobí pracovali zejména na tématu ohledně energetického managementu. Začali s přípravami Tolštejských slavností.

Za DSO Sever, **Pavel Svoboda**, dále sdělil schválenou dotaci spolku na cyklistický závod Tour de Feminin ve výši 100 tis. Kč. Dále se chystají na přípravy dětské atletické olympiády, musí zajistit občerstvení a vše potřebné. Zmínil problematiku rumburské nemocnice, některé operativy se přesouvají z Děčína do Rumburku. Také spolupracují s Agenturou Pondělí v Rumburku na projektu pomoc Ukrajině.

3. Slovo hostitele

Jan Šimek (Varnsdorf) přítomné seznámil a pochlubil se s výstavbou nové Mateřské školy v Západní ulici za cca 100 mil., stavba je opravdu unikátní a dostavěna by měla být na podzim 2023. Dalším velkým projektem je dlouhodobě restaurovaný Hrádek, tato dominanta města Varnsdorf by měla být dokončena v září 2023, zbývá jen sehnat vhodného provozovatele. Dále zmínil problémy s teplárnou a několik dalších projektů, jako je např. revitalizace okolí koupaliště Mašíňák, zateplení panelových domů, koupi starého nádraží - město, rekonstrukce nemocnice s LDN, novou ordinaci pro stomatologa, postupné rekonstrukce kostelů a škol.

4. Blok I. – Kůrovcová kalamita a požár v Českém Švýcarsku

Jan Kolář shrnul problémové období v Národním parku České Švýcarsko od začátku kůrovcové kalamity po ničivý požár v Hřensku. V roce 2018 byla schválena urychleně zonace – limity péče na území NP. V té době již obce upozorňovaly na zvýšené riziko požáru z důvodu suchých lesů po invazi kůrovce. Toto nebylo ze strany Správy NP i hasičů vnímáno jako zvýšené požární nebezpečí. V roce 2019 už byla těžba místy velmi intenzivní, z lesů byly místy i rozsáhlé holiny. V červnu 2022 byl Správou NP rozeslán dokument Zásad péče o NP k připomínkování, k tomuto byl vysloveny mnohé připomínky od obcí i jednotlivých občanů. Řízené vypalování bylo navrženo jako způsob managementu. V červenci vypukl požár, správci NP chtěli nechat požár dohořet řízeně, vymklo se to však kontrole. Následky jsou obrovské, náklady na hašení byly vyčísleny na cca 225 milionů korun (tato suma neobsahuje zdaleka všechny spojené náklady), po celý rok bude uzavřeno mnoho stezek, 14 turistických tras je stále uzavřeno atd. Ekonomické dopady v cestovním ruchu byly vyčísleny více jak 2 mld. korun. Po výměně ředitele NP je vidět snaha problémy řešit, probíhají bezpečnostní těžby podél obcí, i podél některých cest. Je zpracován harmonogram postupných těžeb v dalších částech území.

Bc. Jan Šmíd, o.p.s. hodnotil dopady požáru ohledně cestovního ruchu. Informoval, že je uzavřena Edmundova soutěska, Gabrielina stezka z Mezné Louky. V letošní sezoně bude otevřena pouze Divoká soutěska, přístup ve směru od Mezné a Hájenek u Růžové, tedy od Mezního můstku.

Kvůli kalamitě kůrovce zůstávají uzavřeny i další stezky. Podnikatelé v území avizují velký propad rezervací na letní sezónu.

Zhodnotil i návštěvnost v NP a okolí, kdy pokles vyčíslil o cca 40 %, což jsou ve financích cca 2 mld. Kč. Dalšími ztrátami jsou rušení provozoven, ztráta pracovních míst, pokles příjmu u podnikatelů i u obcí. Pracují na zmírnění dopadů. Hledají se cesty pozitivní prezentace regionu. Od května bude jezdit tzv. Shuttle bus mezi Meznou-Hřenskem–Hájenkami. 24.dubna bude slavností otevření Hřebenovky, které bude zároveň oslavou zahájení sezóny 2023.

Ing. Petr Kříž, nový ředitel Národního parku České Švýcarsko, se přítomným představil, uvedl že je v této funkci 3 měsíce, předtím vedl regionální pracoviště Agentury ochrany přírody a krajiny ČR-Správy CHKO České středohoří. V předchozích letech pracoval na Správě CHKO Labské pískovce.

P. Kříž zhodnotil rozsah požáru na území Německa, kde byla postižena část o cca 150 ha, zatímco na české straně šlo o území cca 1060 ha. Momentálně intenzivně řeší přístupnost tras od Tří pramenů k Pravčické bráně. Zpřístupněna je od ledna 2023 trasa od hospody u Klepáče směr Mezná. Dále provádějí analýzu rizikových stromů u Gabrieliny stezky. Chystají alternativní trasu k Pravčické bráně, také musí opravit vysokozátěžové bariéry v Hřensku pro zajištění bezpečnosti staveb. Problémy s řícením skal jsou důsledkem loňského požáru, kdy byly poškozeny přímo skály, nebo porosty na nich a je narušena celková stabilita. Terén je velmi komplikovaný, přístup je složitý a místy extrémně nebezpečný.

Ing. Jiří Válka – vedoucí oddělení cestovního ruchu Ústeckého kraje, hovořil o spolupráci se starosty a Správou NP. Musí řešit nejen letošní situaci, ale i situace pro následující roky, potřebují nabízet alternativní a zajímavé oblasti pro turisty. Cestovní ruch musí být vyvážený.

J. Kolář připomněl potřebu finančních příspěvků z Ústeckého kraje i do budoucna, a zároveň poděkoval za dosavadní podporu.

Z. Linhart chválil přístup Ústeckého kraje za dlouhodobý zájem a pomoc nejen finanční.

5. Blok II. – Kůrovcová kalamita a požár v Českém Švýcarsku

Jiří Sucharda, místostarosta Varnsdorfu, zhodnotil situaci u požáru, kde byl se sborem dobrovolných hasičů přítomen. Vypadalo to zpočátku jako běžný požár, nikdo si nedokázal představit do jakých rozměrů může požár pokročit, situaci v počátku podcenili, není to však pouze vina hasičů nebo ochranářů.

Připomenul také riziko poškození pískovcových skal, kdy se vlivem požáru skály prudce ohřály, a teď hrozí sesuv. Také je potřeba zpřístupnit cesty, aby se tam dostala záchranná technika, také bude potřeba ji pořídit a jednotky řádně proškolit. Dále bude potřeba zapracovat na úpravě rybníků, jakožto zásobáren vody. Nakonec poděkoval panu Láníčkovi za podporu a důvěru v době požáru.

Brigádní generál Ing. Petr Ošlejšek, Ph.D. - náměstek generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky, porovnával požáry v Evropě, stoupá počet požárů i v naší zemi, v minulém roce bylo nejvíce požárů v březnu a pak samozřejmě v létě, ten rekordní pak ve Hřensku. Celkově zaznamenali četnější požáry ve venkovním prostředí. Jde zřejmě o vliv globálního oteplování.

Při požáru v Národním parku bylo historicky největší nasazení letecké techniky na 1 km², s takovým extrémem se ještě nesetkali. Také byla nasazena největší koncentrace hasičů na 1 km². Momentálně zpracovávají zprávy o zásahu, stav po požáru, kontrolu. Bude nutné upravit legislativu. Jsou vydaná základní protipožární doporučení, která lze použít pro stavby, ale nejsou žádná vymezená a definovaná protipožární pravidla pro lesy. Vznikne jakýsi návod pro vlastníky lesů, s jeho pomocí si vlastníci vyhodnotí, jak moc je jejich les rizikový a jaké jsou jeho povinnosti. Co je přijatelné z hlediska zásoby vody, přístupových cest, techniky. Probíhají meziresortní jednání o nákupu letecké techniky. Důležité je i najít prostředky na vybavení dobrovolných hasičů.

Plukovník Mgr. Martin Laniček, náměstek pro IZS a OPŘ HZS Ústeckého kraje zdůraznil, že je v zájmu všech, aby se situace z loňského roku neopakovala. Musí se zpevnit a zprůchodnit cesty, zajistit vodní zdroje, monitorovat rizikové oblasti, včasná detekce požáru. V NP je opravdu velmi složitý terén jedinečného území. Musí se vytipovat místa, kam se umístí nádrže vody, tyto nádrže by měla zainvestovat Správa NP, s tím že hasiči je budou doplňovat a udržovat. V jarních měsících je naplánován společný průzkum prostupnosti cest pro hasičskou techniku.

František Moravec (Staré Křečany), upozornil, že jeho obec je zřizovatelem dobrovolných hasičů a v době požáru neměli absolutně žádnou podporu, hasiče museli vybavit a vše řešit z vlastních zdrojů. Nemá pochopení, proč neexistuje nějaký fond hmotných rezerv, proč se jim nějaké peníze nemohly uvolnit ihned, proč až za půl roku.

Jan Drozd (Doubice) dodal, že ví o vhodných místech, kam by se daly cisterny umístit a pomůže s tím.

Jiří Sucharda (Varnsdorf) ještě doplnil, že by bylo dobré se inspirovat v cizině, kde např. budují distanční zóny, protipožární pásy. Řekl, že chybí komunikace starostů s odborníky, chybí peníze, které jsou potřeba okamžitě, města a obce se vydaly z peněz a statní peníze lze čerpat z dotací až půl roku po události. Je potřeba postupného uvolňování peněz. Proces s dotačními tituly je hrozně dlouhý, hrozně jsou podmínky uznatelnosti, např. náklady na vyčištění nádrží, kde je nános bláta atp. se do dotace neuznávají.

Jan Kolář vznesl dotaz na cílené dotace na hasičskou techniku, jelikož stáří místní techniky je tragické.

Marcel Kučer z Ústeckého kraje sdělil, že si je vědom, že naše obce nemají takové finanční možnosti, aby techniku zajistily. Pomoc se projednává, uvažují také o čidlech k detekci požárů. Ústecký kraj dlouhodobě a systematicky podporuje obce dotacemi i nákupem hasičské techniky. V minulosti to byla např. výkonná čerpadla, aktuálně i speciální krizové přívěsy.

Petr Hoření (Horní Podluží) zhodnotil, že jeho malá obec si nikdy nebude moct dovolit koupit nové techniky - cisterny. Mají techniku 30 let atp., přitom životnost cisterny je 20 let. Mohl ale třeba dostat vyřazenou použitou techniku z profesionální jednotky z Varnsdorfu, místo toho byla vedením hasičů přerozdělena do Loun.

Usnesení č. 2/2/2023

SPRŠ projednalo problematiku kůrovcové kalamity a požár v Českém Švýcarsku 2022, dopady na cestovní ruch, postup likvidace škod a zprůchodňování území, pomoc Ústeckého kraje a další podpůrná opatření. *(hlasování: 19-pro, 0-proti, 0-zdržel se)*

6. Různé

Doprava

F. Moravec upozornil na situaci ohledně vlakového spojení, kdy jsou některé tratě postupně odsouzeny k zániku. Děje se tak s tratí vedoucí přes Staré Křečany, Brtníky a čeká to i ostatní obce jako je Varnsdorf, Rybníště i Mikulášovice. Zatím se chystá jen omezení spojů, což se za čas promění v úplné zrušení. Je potřeba aktivně vyjádřit nesouhlas. Starostům rozešle k odsouhlasení návrhy úprav v dopravě, které vzešly z jednání pracovní skupiny pro dopravu. Následně vše bude odesláno odboru dopravy Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Usnesení č. 3/2/2023

SPRŠ projednalo návrhy pracovní skupiny pro dopravu na úpravy ve veřejné dopravě.
(hlasování: 19-pro, 0-proti, 0-zdržel se)

Příští jednání se bude konat 2.6.2023 v Doubici. Program, místo a čas jednání bude upřesněn.

Jan Kolář

předseda SPRŠ